

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2015. augusztus

- kivonat -

Készítette:

az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2015. augusztus 8.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

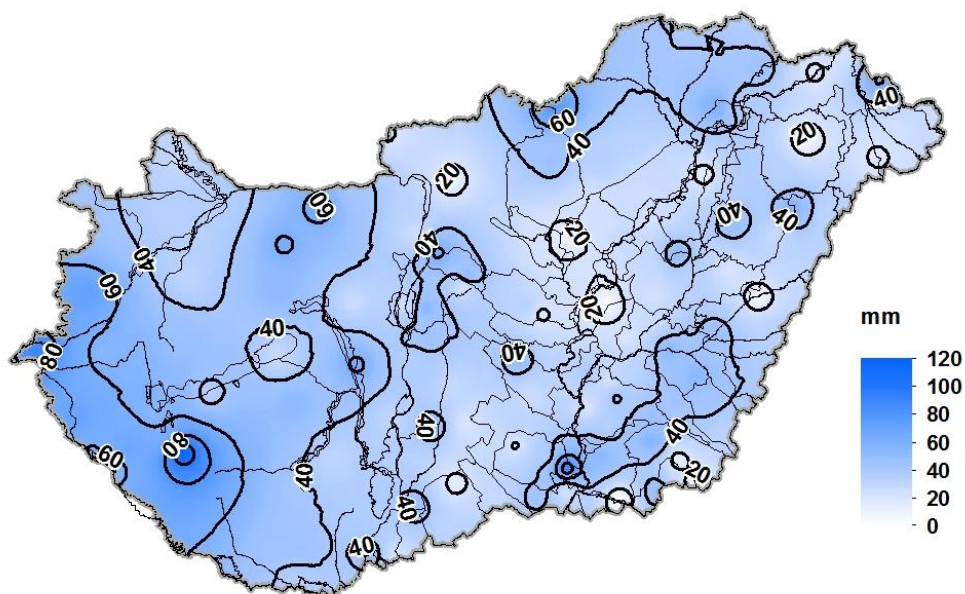
Csapadék

2015 júliusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 7 mm (Makó) és 112 mm (Nemeskisfalud) között alakult, az országos területi átlagérték 37 mm volt, ami 25 mm-rel (40%-kal) kevesebb a viszonyítási időszak (1971-2000) július havi átlagánál.

Júliusban Budapest-Pestszentlőrinc, Nemeskisfalud, Sándorfalva, Szúnyog-puszta, Tata és Zabar térségének kivételével a havi átlagnál kevesebb csapadék hullott.

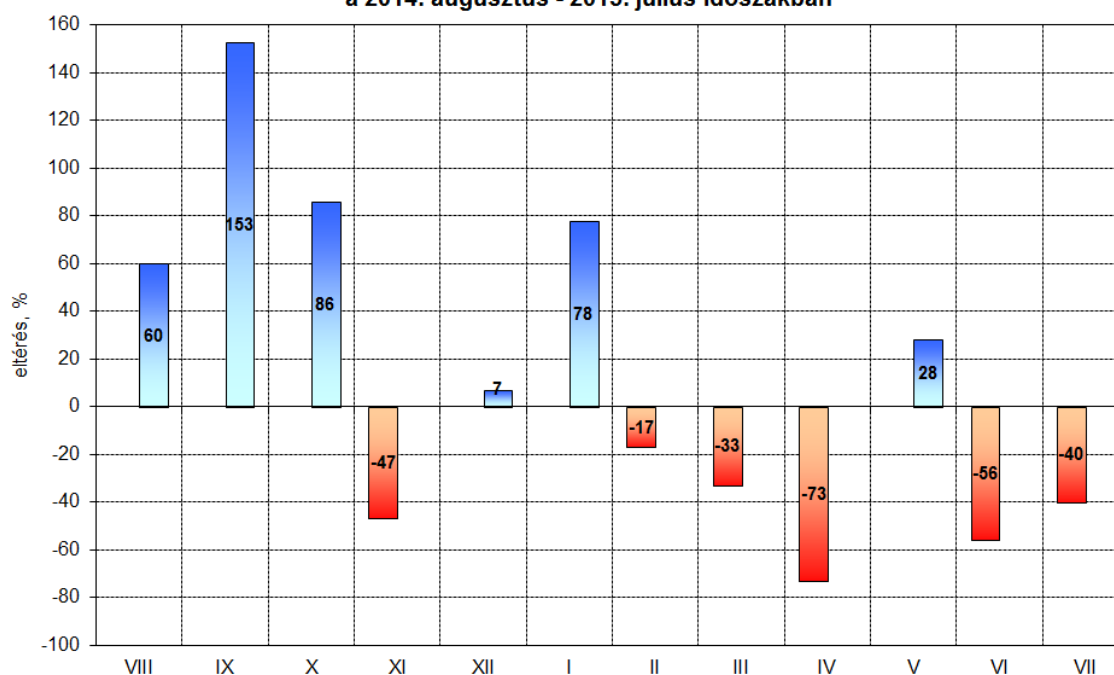
Országos áttekintésben a júliusi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (56 mm) Cigánd és Nagyecsed, a legnagyobb csapadéktöbblet (42 mm) Nemeskisfalud állomáson fordult elő.

A 2015. július havi csapadékösszeg területi eloszlása

Az alábbi szövegközi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének átlagtól való relatív eltérését.

A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2014. augusztus - 2015. július időszakban

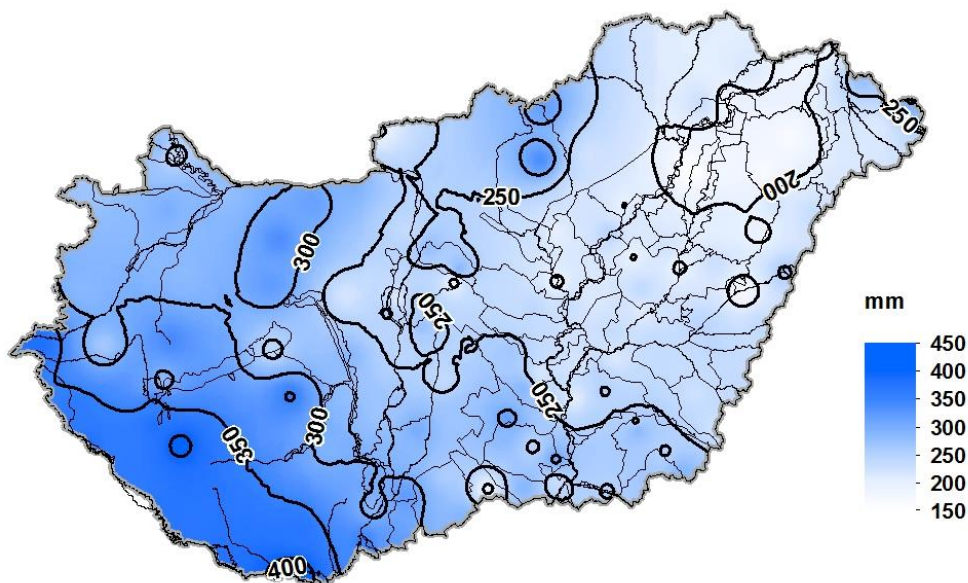

A 2015. január-július időszakban lehullott csapadék mennyisége 157 mm (Újfehértó) és 432 mm (Drávaszabolcs) között alakult, az országos területi átlagérték 260 mm volt, ami az időszakos átlagnál 71 mm-rel (mintegy 21%-kal) alacsonyabb.

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb hét havi csapadéktöbblet (50-63 mm) a Dráva-menti síkság keleti részén alakult ki.

A január-július időszakban az átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (100-181 mm) a Debrecen-Kékestető-Ózd vonaltól északkeletre eső országrészben jelentkezett.

A 2015. január-július havi csapadékösszeg területi eloszlása

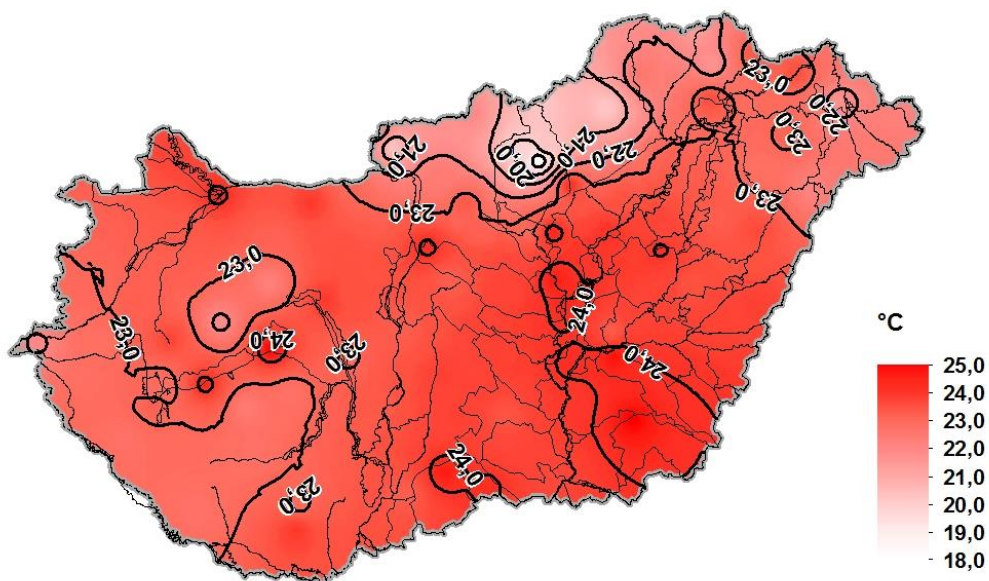
Léghőmérséklet

A július havi középhőmérséklet 18,4°C (Kékestető) és 24,5°C (Orosháza, Siófok) között alakult, az országos területi átlagérték 23,1°C volt, ami 2,8°C-kal magasabb az átlagnál.

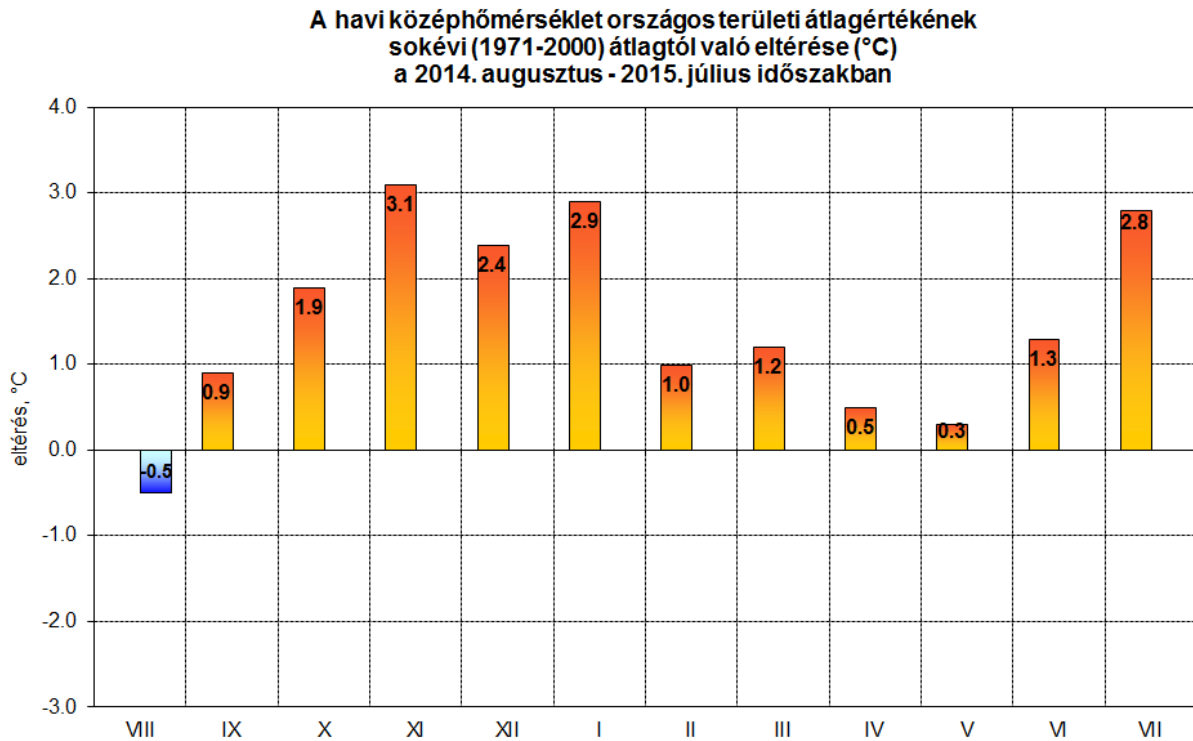
A havi középhőmérséklet az ország területén meghaladta a júliusi átlagot.

Országos áttekintésben az átlagos július havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb pozitív eltérés (3,9°C) Nagy-Hideg-hegy állomáson fordult elő.

A 2015. július havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének átlagtól való eltérését.

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma július végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest kissé magasabb volt. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeink területi átlagában a 40-70% közötti telítettségi értékek jellemezték. Ennél alacsonyabb telítettségi értékek (25-40%) a Hajdúság és a Nyírség területén, magasabb telítettségi értékek (70-100%) a Dráva-menti síkságon és a Körös-Maros köze egyes körzeteiben fordultak elő.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma júliusban csökkent. A hónap végén – síkvidékeink területi átlagában – a 10-30% közötti telítettségi értékek voltak a jellemzők. Ennél magasabb telítettségi értékek (30-60%) a Dráva-menti síkság területén fordultak elő.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma az egy hónappal korábbi állapothoz képest számottevően csökkent, jellemzően a 35-50% közötti telítettségi értékek fordultak elő.

Talajvíz

Júliusban a síkvidékek mindegyikén csökkent a talajvízszint. A csökkenés mértéke az Alföld északnyugati részén, a Bácskai-síkság területén, továbbá a Mezőföld északi peremterületén, a Kisalföld nyugati felén és a Győr-tatai teraszvidék jelentős részén 0-15 cm volt. A Kisalföld keleti felén, valamint a Balatonfűzfő-Debrecen vonaltól délre-délkeletre elhelyezkedő alföldi tájakon változatos területi eloszlásban, nagyjából 25-50 cm közötti eltérések voltak.

jellemzők. A Dráva-menti síkság nyugati és keleti peremterületén 25-50 cm, máshol 50-75 cm közötti eltérés mutatkozott.

Az 1971-2000 közötti időszak július hónapjai átlagértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze és a Kisalföld területének csaknem egészén, az Északi-középhegység előterében, a Felső-Tisza vidék területén, a Nagykunság jelentős részén, a Körös-Maros köze északkeleti felén, a Mezőföld több körzetében. A legnagyobb eltérések a Duna-Tisza köze északnyugati és délkeleti részén, valamint a déli országhatár mellett, továbbá a Mátra előterében mutatkoztak. A Tiszántúlon a Körös-Maros köze északkeleti térszíneitől a Felső-Tisza vidék (Nyírség, Bodroghöz, Tiszahát, Szatmári-sík) felé északkeleti irányban növekvő (50→200 cm) különbség-értékek alakultak ki. A Kisalföldön a Felső-Szigetköz kivételével jellemzően 0-100 cm közötti értékek fordultak elő.

A Tiszántúl egyes körzeteiben (Hajdúság és Nagykunság déli része, Tiszazug, Körös-Maros köze délkeleti része), valamint a Tisza völgyésíkján a Szolnoki-ártértől a déli országhatárig, a Kisalföldön az Alsó-Szigetközben, a Dráva-menti sík csaknem egészén, a Mezőföld területének pedig jelentős részén viszonyítási időszakban jellemzően magasabban helyezkedett el a talajvíztükör.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör 2015. július hónapban az 1971-2000. közötti időszak július havi átlagértékénél 40-45 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2015 júliusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 82,78 millió m³ volt, ami 17,84 millió m³-rel (18%-kal) maradt el az előző havi értéktől. A július havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán belvízelöntés nem fordult elő.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2015 júliusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 9,46 millió m³-rel (mintegy 11%-kal) csökkent.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2015. július 14-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint az augusztus az átlagosnál melegebb és szárazabb, a szeptember az átlagosnál melegebb és szárazabb, az október az átlagosnál melegebb és az átlagosnál kissé szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

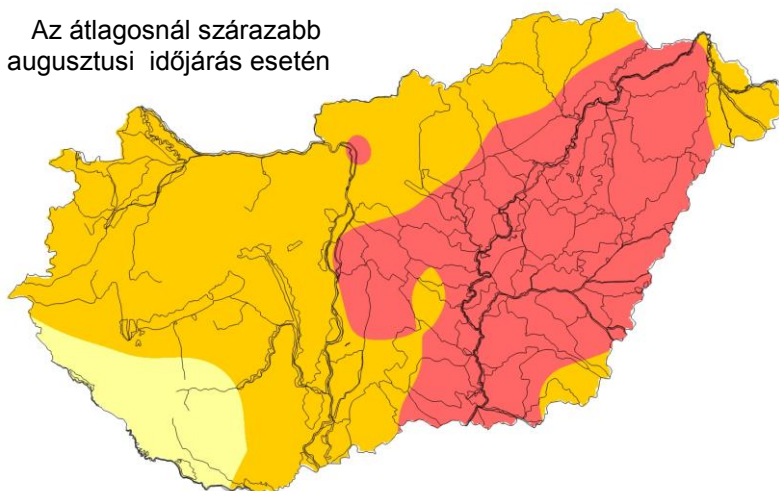
Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
augusztus	20,8 – 23,5 (20,0)	30 – 65 (61)
szeptember	15,2 – 17,6 (15,6)	20 – 60 (51)
október	9,5 – 12,4 (10,2)	20 – 65 (46)

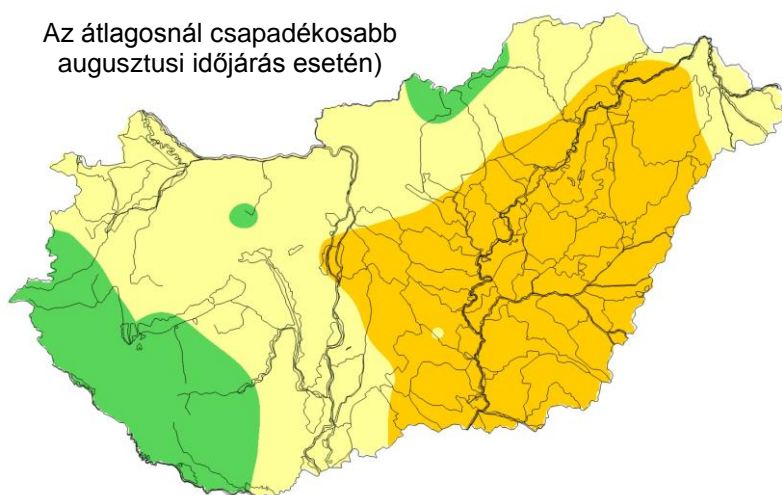
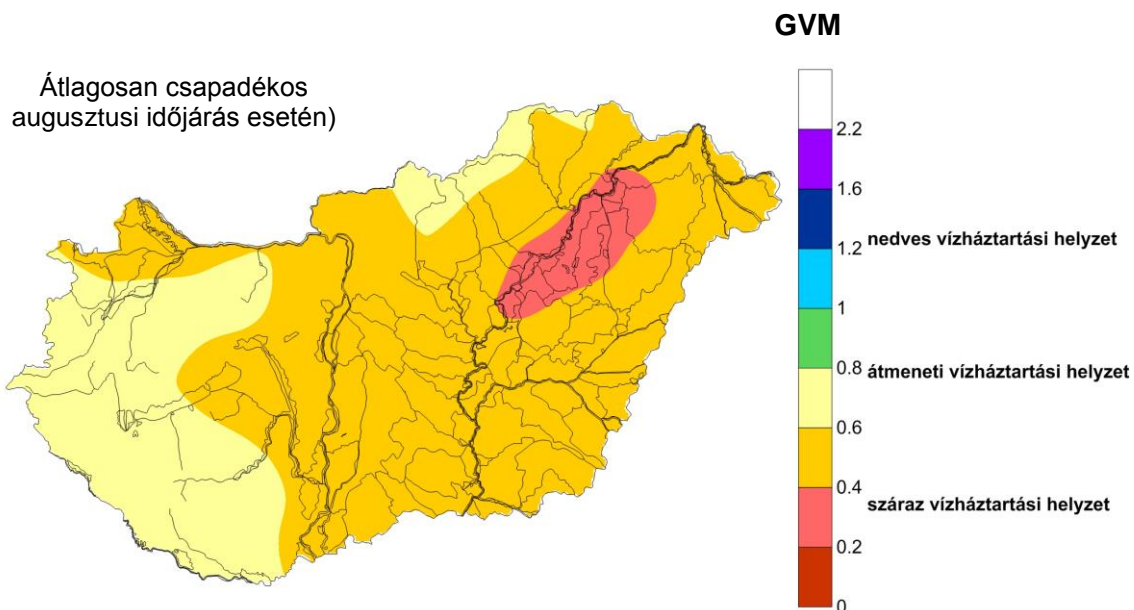
Az OMSZ 2015. augusztus 8-án kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban az évszakos átlagnál lényegesen melegebb és szárazabb időjárás várható. Kisebb lehűlésre csak az előrejelzési időszak utolsó három napján, főleg az ország nyugati-délnyugati részén számíthatunk. Csapadék csak az időszak utolsó harmadában a Dunántúl nyugati-délnyugati részén valószínű, de ennek mennyisége területi átlagban nem éri el a 10 mm/nap értéket.

A 2015. július végi vízháztartási helyzet az egy évvel korábbival összehasonlítva lényegesen szárazabb állapotot mutatott.

Augusztusban – főleg a rendkívül csapadékszegény július és a várhatóan az átlagosnál szárazabb augusztus miatt - az ország nagy részén (kivéve a délnyugati területeket, ahol átmeneti vízháztartási helyzetre számíthatunk) száraz vízháztartási helyzet valószínűsíthető.

Az átlagosnál szárazabb
augusztusi időjárás esetén

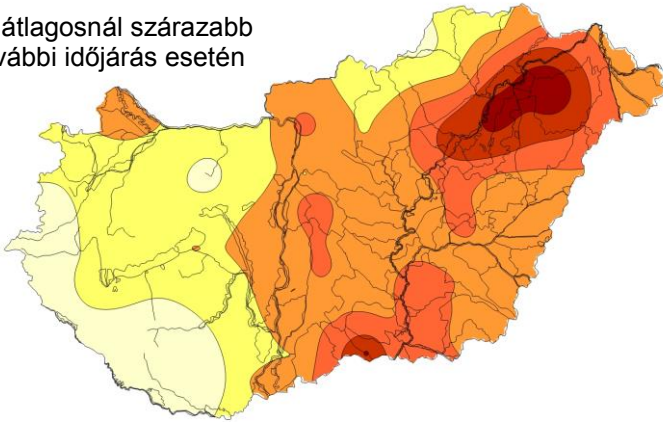

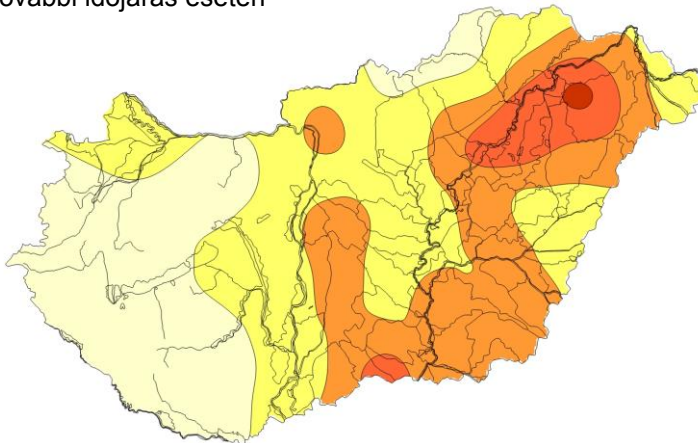
A szárazság az idei eddig eltelt forró és csapadékmentes júliusi napok augusztusi folytatódása esetén még szélsőségesebb mértékűre is növekedhet.

Az aszály erős fokozata az alföldi területek nagy részén kialakulhat, helyenként az aszályindex 10-12, sőt ezek fölötti értékeivel. Az aszályindex (PAI) országos átlaga valószínűleg 9,0 °C/100mm körüli lehet.

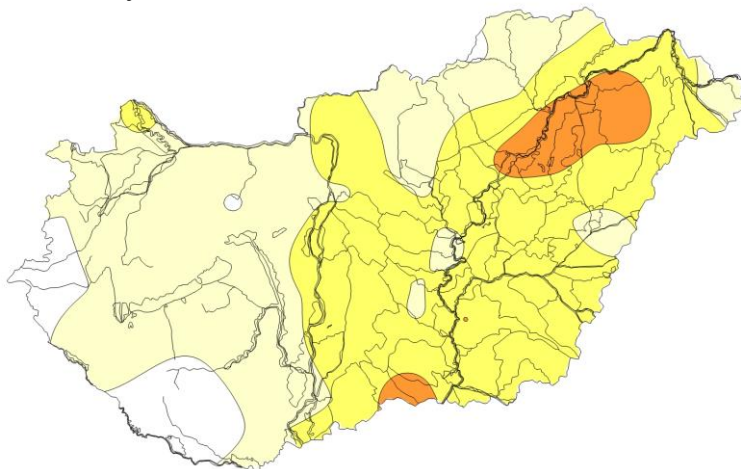
Az átlagosnál szárazabb további időjárás esetén

Átlagosan csapadékos további időjárás esetén

Az átlagosnál csapadékosabb további időjárás esetén

PAI (°C/100mm)

